

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет Педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва
зображувальною діяльністю дітей**

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 «Освіта» / «Педагогіка»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Борин Галина Василівна
Контактний телефон викладача	0673437860
Е-mail викладача	boryngv@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Очні консультації за розкладом
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей» – вивчається студентами спеціальності 012 «Дошкільна освіта» на другому та третьому курсах Педагогічного факультету. Програма курсу має тематичну структуру і сконцентрована на тому, що широкий діапазон діяльності педагога-вихователя зумовлює високий рівень його професійної підготовки, яка включає: знання, вміння й навички щодо керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку. Зміст курсу передбачає спрямованість на формування готовності майбутніх педагогів до естетичного сприймання творів образотворчого мистецтва; усвідомлення сутності художньо-естетичного розвитку дітей та його ролі в духовному становленні особистості; розуміння соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури дитини. Програмою дисципліни передбачено низку форм роботи зі студентами: лекції, семінарські та практичні заняття і різноманітні творчі завдання для практичної та самостійної роботи. Семінарські та практичні заняття є логічним продовженням лекцій. Їхня мета: поглиблення, розширення, деталізування знань, якими студенти опанували під час лекцій; перевірка якості їх засвоєння, володіння здобувачами освіти практичними вміннями та навичками безпосередньої роботи з дітьми.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є ознайомлення студентів з основами теорії та історії образотворчого мистецтва, з особливостями розвитку у дітей дошкільного віку творчих здібностей та шляхів формування у них інтересу до різних видів образотворчої діяльності; оволодіння здобувачами освіти різноманітними техніками в галузі малюнка, живопису, ліплення, аплікації, конструювання тощо, засвоєння методики залучення дошкільників до образотворчої діяльності.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p> <p>ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.</p> <p>ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p>	

5. Організація навчання курсу						
Обсяг курсу – 180 год.						
Вид заняття			Загальна кількість годин			
Лекції			24			
семінарські заняття / практичні / лабораторні			36			
самостійна робота			120			
Ознаки курсу						
Семестр		Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий	
Сьомий		Дошкільна освіта		Четвертий	Вибірковий	
Тематика курсу						
Тема, план		Форма заняття	Літерату- ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Семестр 4. Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи образотворчої діяльності дітей дошкільного віку						
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності		Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 5, 6, 14,18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максима-льна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку		Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	1, 5, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максима-льна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості		Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 10, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максима-льна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси		Практичне заняття (2 години)	3, 4, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максима-льна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Змістовий модуль 2. Педагогічні умови опанування дітьми дошкільного віку основами образотворчої діяльності						
Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва		Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 17, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максима-льна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Форми організації образотворчої діяльності		Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	6, 9, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання	Максима-льна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом

	години)		практичних завдань (2 години)		
Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 6, 14, 18, 20	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	Практичне заняття (2 години)	3. 4, 9, 11, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ДНЗ	Практичне заняття (2 години)	4, 9, 12, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Семестр 5. Змістовий модуль 3. Методика керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку					
Тема 10-11. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	Лекція (2 години), практичне заняття (4 години)	10, 16, 14, 18, 21	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 10	До наступного заняття за розкладом
Тема 12. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	2, 4, 6, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 13. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	13, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 14. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	5, 8, 14, 18, 19	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Змістовий модуль 4. Розвиток особистості дитини засобами образотворчої діяльності					
Тема 15. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	Практичне заняття (2 години)	1, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 17. Педагогічна	Лекція (2	5, 8, 14,	Практична	Максима-	До

підтримка обдарованих дітей.	години), практичне заняття (4 години)	18	Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	льна оцінка - 5	наступного заняття за розкладом
Тема 18. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	Лекція (2 години), практичне заняття (2 години)	3, 4, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом
Тема 19. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	Практичне заняття (2 години)	3, 4, 14, 18	Практична Опрацювання теоретичних питань, виконання практичних завдань (2 години)	Максимальна оцінка - 5	До наступного заняття за розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Вид контролю – залік (семестр 4). Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 50 балів, контрольну роботу - 15 балів, самостійну роботу - 20 балів, тести - 15 балів).</p> <p>Вид контролю – екзамен (семестр 5). Максимальна оцінка – 100 балів: 50 балів протягом семестру (поточна успішність, підготовка індивідуальних творчих завдань, тести, контрольна робота) та 50 балів за екзамені:</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних

	та двох практичних завдань, тести.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

7. Політика курсу

Політика курсу передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних творчих завдань; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2012. – №3. – С. 1–25.
2. Белкіна Е. Світ мистецтва і дитина / Елеонора Белкіна, Тетяна Науменко// Дошкільне виховання. – 2000. – №1. – С. 4–5.
3. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта” : [текст] / Галина Василівна Борин / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Івано-Франківськ. - 2019. – 56 с.
4. Борин Г. В. Художня праця: навчально-методичні вказівки для проведення практичних занять студентів спеціальності. “Дошкільна освіта” / Г.В. Борин // Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2011. – 89 с.
5. Ботюк, О. Ф. Конструювання з паперу методом оригамі: Навч.-метод. посібник. / Олександр Федорович Ботюк. – Тернопіль : Богдан, 2004. – 64 с. – 2.5074.268 Б86
6. Гавриш Н. Сучасне заняття: формальні, змістові, та структурні ознаки / Н. Гавриш // Дошкільне виховання. – 2007. – №8. – С. 10– 13.
7. Гнатюк, М. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво [Текст]: навч.-метод. посібник. ч. 1 / Михайло Гнатюк. – Ів.-Франківськ : ЯРИНА, 2016. – 196 с. – ПНУ. – 30,00 85.12(4Укр) Г 56
8. Гураш Л. Конструктивна діяльність дворічних / Л. Гураш // Дошкільне виховання, №1, – 1998 р. – С.28.
9. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків// Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. — Глухів: ГДПУ, 2003. - С. 45-50.
10. Дронова О. О., Мезіна О. О. Діагностика та корекція внутрішньо-сімейних стосунків засобами дитячого малюнка// Гуманізація навчально-виховного процесу: 36. наук, праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л. Л. Льогенського, В. І. Сипченко. — Слов'янськ, 2000. - С. 126-130.
11. Дубина Л. Фантазуємо разом/ Людмила Дубина// Дошкільне виховання. – 1995. – №2. – С. 16–17.
12. Киреченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво / Ніна Кириченко, Тетяна Науменко // Дошкільне виховання, – 1996. – №5. – С. 6 – 7.
13. Коппалова Н. М. Гурткова робота з аплікації та оригамі / Н. М. Коппалова. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 80 с.
14. Котляр, В. П. Основи образотворчого мистецтва.Методика художнього виховання дітей [Текст]: навч. посібник / Володимир Пилипович Котляр. – Рек. МОН. – К. : Кондор, 2006. – 200 с. – 25,00 74.200.54 К 73   кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
15. Лозинська Н. На художній майстер-клас ми запрошуємо вас / Наталя Лозинська // Дошкільне виховання. – 2010. – №3. С. 12–15.
16. Нетрадиційні техніки в малюванні зими».Дошкільне виховання, 2009, № 12, С. 16-17.

- Художники з грядки . - Джміль, 2010, № 3, С. 7-9. Ляльки зі шкарпеток . - Джміль, 2013, № 1, С. 14-15.
17. Онищенко А. Ліпимо з тіста / Анастасія Онищенко // Дошкільне виховання. – 2002. – №6. – С. 24–25. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Старший вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
18. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі [Текст] : підручник / за ред. Г. В. Сухорукової. – К. : Слово, 2010. – 376 с. : іл. – 84,00 74.102я73 О23
19. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
20. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
21. Туманов, І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: теоретико-методологічні основи комплексного навчання [Текст]: навч. посіб. / Ігор Миколайович Туманов. – Рек. МОН. – Львів : Аверс, 2010. – 496 с. – 200,0085.0 Т 83 кільк.прим.: 4 (ХудГраф. – 4)

Викладач

Борин Г. В.